

Participatie
fonds

Jaarverslag 2015

Participatie
fonds

Jaarverslag 2015

Inhoud

Verslag van het bestuur	4
1 Doelstellingen	8
2 Ontwikkelingen en toekomst participatiefonds	9
Algemeen	9
Financieel	11
Financiële en niet financiële prestatie-indicatoren	15
Interne beheersing	17
3 Overige toelichtingen	20
Financiering van de werkloosheidskosten	20
Voorwaarden tot vergoeding van werkloosheidskosten	22
Sectorplan Primair Onderwijs	22
Uitstroombevordering (kosten arbeidsmarktbeleid)	24
Apparaatskosten	27
Het bestuur en bestuurlijke commissies	30
Bezwaar en beroep	32
4 Jaarrekening	35
Balans per 31 december 2015 na resultaatverdeling	35
Rekening van Baten en Lasten over 2015	36
Kasstroomoverzicht over 2015	37
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015	38
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	39
Toelichting op de balans 2015	43
Kortlopende schulden	46
Financiële instrumenten	48
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	50
Toelichting op de Rekening van Baten en Lasten over 2015	51
Wet normering topinkomens	56
Realisatie versus begroting	60
Resultaat Sectorplan	61
Overige gegevens	62
Gebeurtenissen na balansdatum	62
Bestemming van het resultaat	62
Controleverklaring	63

Verlag van het bestuur

Evenals in 2014 werd het Participatiefonds in 2015 geconfronteerd met een forse stijging van de werkloosheidskosten. De werkloosheidskosten stegen in het verslagjaar met ongeveer 16,0% tot € 203,2 mln. Weliswaar bleef de ontwikkeling van de reguliere WW-uitkeringslasten achter bij de verwachtingen van het Participatiefonds, maar de bovenwettelijke uitkeringslasten lieten een behoorlijke stijging zien ten opzichte van de ramingen. Ondanks de verhoogde instroom van het aantal uitkeringsgerechtigden in de WW heeft het Participatiefonds in 2015 alle uitkeringsgerechtigden tijdig en adequaat kunnen ondersteunen bij hun re-integratieproces.

Het krimpende aantal leerlingen in het primair onderwijs heeft in voorgaande jaren geleid tot een flinke vermindering van het aantal personeelsleden in de PO-sector. Mede als gevolg hiervan is de instroom in de WW-uitkering de afgelopen jaren fors toegenomen, al vlakt die toename de laatste jaren wel af. Daarnaast blijkt dat uitkeringsgerechtigden langer in een uitkeringssituatie blijven. Ook blijkt dat het aandeel ouderen in de totale populatie uitkeringsgerechtigden groter is geworden.

De resultaten van het Participatiefonds zijn mede afhankelijk van externe ontwikkelingen: de landelijke economische situatie, de situatie op de (lokale) arbeidsmarkt en demografische ontwikkelingen.

Met het in 2014 gestarte Sectorplan wordt ingespeeld op de ontwikkelingen van de sectorale arbeidsmarkt. Het doel van dit Sectorplan is het creëren van 1.500 banen voor leerkrachten in het Primair Onderwijs. In het verslagjaar zijn grote vorderingen gemaakt: eind 2015 waren er tien regionale transfercentra actief (of in oprichting) en is de onderwijsvacaturebank geheel vernieuwd. Het Sectorplan PO zou oorspronkelijk aflopen op 1 april 2016. De ondersteuning van de regionale transfercentra door het sectorplan PO is verlengd tot 1 oktober 2016. Hierdoor kunnen de tien regio's die een subsidieaanvraag voor het opzetten van een regionaal transfercentrum hebben ingediend een half jaar langer gebruikmaken van ondersteuning en advies. Doel is de transfercentra door middel van cofinanciering, die het ministerie van SZW biedt, op te zetten en structureel te maken voor de regio. Het regionale transfercentrum is "voor en door" de regionaal samenwerkende schoolbesturen. In aantallen is de doelstelling: minimaal 600 fte boventallig personeel voor de sector behouden en instroom in de WW voorkomen in de krimpregio's door middel van de begeleiding van werk naar werk. Uitgaande van 10 regionale centra is dat gemiddeld 60 fte per centrum, ofwel gemiddeld 84 personen voor de twee jaar van het sectorplan.

Ook het ontslagbeleid van schoolbesturen en de mate van re-integratie is van invloed op de in- en uitstroom bij het Participatiefonds en daarmee op de resultaten. In 2015 zijn schoolbesturen verder ondersteund in de ontwikkeling van een professioneel personeels- en ontslagbeleid. Ontslagen werknemers maken gebruik van de door het Participatiefonds verzorgde voorlichting en re-integratiebegeleiding die gericht is op een zo snel mogelijke werkhervatting in een nieuwe baan.

Het beleid van het bestuur van het Participatiefonds is erop gericht sterke schommelingen in de premie (en daarmee het kostenniveau van de scholen) zo veel mogelijk te beperken. Het effect van de per 1 juli 2015 in werking getreden nieuwe Wet werk en zekerheid op de instroom van uitkeringsgerechtigden in uitkeringen en de gevolgen daarvan voor de premie heeft het Participatiefonds te hoog ingeschat. Per 1 januari 2015 werd de premie verhoogd naar 5,0% (was 4,0% in 2014) maar in de loop van het verslagjaar bleken de verwachte gevolgen vooralsnog mee te vallen. Bovendien was er sprake van een gunstig kosteneffect voor het fonds als gevolg van een inhaalslag ter correctie van de z.g. “negatieve toetsingen” (zijnde uitkeringen die in het verleden door UWV ten laste van het Participatiefonds zijn gebracht, maar bij nader onderzoek niet voor rekening van het Participatiefonds blijken te komen).

Als gevolg van beide ontwikkelingen heeft het fonds per 1 augustus 2015 een premiedaling van 1,25% doorgevoerd. Deze daling is tevens in de meerjarenraming opgenomen. Gelet op deze positieve ontwikkelingen heeft het bestuur besloten de premie die schoolbesturen over 2015 verschuldigd zijn over de vakantiegeldopslag niet bij de besturen in rekening te brengen. Hiermee wordt een bedrag van ongeveer € 8,5 mln. naar de sector teruggestuurd. De premiedruk wordt per 1 januari 2016 verder verlicht doordat de grondslag voor premieberekening wijzigt. In het verslagjaar werd de premie berekend op basis van het loon voor de sociale verzekeringswetten, per 1 januari 2016 is de premiegrondslag het bruto salaris per maand volgens bijlage A1 tot en met A4 van de CAO PO, exclusief toelages, toeslagen en werkgeverslasten, vermeerderd met 8% vakantiegeld. Dit levert een premie verlichting op van circa € 8,5 mln.

Om de stijging van de werkloosheidskosten zoveel mogelijk te beperken, is ook in 2015 door het Participatiefonds sterk ingezet op een succesvolle re-integratie van werkloze werknemers. In het verslagjaar is een vijf-fasen aanpak geïmplementeerd, waarmee met name de groep langdurig werklozen (meer dan 16 maanden bij het Participatiefonds en nog minimaal 14 maanden recht op een werkloosheidsuitkering) geïntensiverde re-integratiebegeleiding krijgt.

Ook heeft het Participatiefonds in 2015 verder gewerkt aan verbetering van het primaire proces door het werkgeversportaal uit te breiden. Hiermee hebben schoolbesturen de mogelijkheid om de status van de afhandeling van hun vergoedingsverzoek en de daaraan gekoppelde werkloosheidskosten van voormalige personeelsleden in te zien. Ook biedt het portaal de mogelijkheid om volledig digitaal het rappel voor het indienen van een vergoedingsverzoek af te kunnen handelen. In 2015 is de verbetering van dit proces van rappelleren – dat ten doel heeft alsnog tijdig te kunnen beslissen op verzoeken om ontstane uitkeringen te vergoeden – geïntensiveerd.

Dat betekent tevens dat uitvoeringsorganisatie DUO in 2015 de verrekening van negatieve toetsingen (afgewezen vergoedingsverzoeken) voor de jaren 2012, 2013 en 2014 is gestart (zie hierboven voor het kosteneffect van deze maatregel). Alle door DUO te verrekenen bedragen komen met ingang van 2015 toe aan het Participatiefonds, zodat de collectieve lastendruk (premie) kan worden verlicht. In de jaarrekening is in verband hiermee een bate opgenomen van € 53,7 mln. Hiervan heeft het fonds reeds € 9,6 mln. van OCW ontvangen.

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte II is met betrekking tot het Participatiefonds de opdracht aan het kabinet opgenomen het Participatiefonds te moderniseren, zodat goed werkgeverschap beter kan worden beloond. Naast de vraag hoe het Participatiefonds zich zal gaan moderniseren, speelt ook de vraag of, en zo ja hoe, het Participatiefonds geprivatiseerd zal gaan worden als uitvloeisel van het rapport “herpositionering ZBO’s”. Dit rapport concludeert dat de privaatrechtelijke status (stichting) van het Participatiefonds gehandhaafd kan worden, maar dat de ZBO-status zou kunnen vervallen, zo nodig via wetgeving flankerend te ondersteunen. Het kabinet heeft het standpunt ingenomen dat het ministerie van OCW en het Participatiefonds gezamenlijk zullen onderzoeken óf en zo ja wanneer een eventuele privatisering van het Participatiefonds mogelijk of gewenst is. De op 1 juli 2015 in werking getreden Wwz en de keuzes die sociale partners in dit verband aan de cao tafel zullen maken zijn voor de uitkomst van een dergelijk onderzoek zeer van belang. De staatssecretaris heeft daarom laten weten eerst de uitkomsten van de cao-onderhandelingen af te zullen wachten alvorens hij met sociale partners zal onderzoeken hoe het Participatiefonds gemoderniseerd en/of geprivatiseerd zal worden. De staatssecretaris streeft voor de realisatie van deze modernisering en/of privatisering een gelijk tijdspad na als voor het Vervangingsfonds.

In afwachting van de politieke besluitvorming over de modernisering en/of privatisering van het Participatiefonds zal het bestuur verder gaan met de verbetering van de dienstverlening van het Participatiefonds voor schoolbesturen. In 2016 zal volledig worden ingezet op een verdere beheersing én voorkoming van werkloosheidskosten en begeleiding van werkloos personeel terug naar de arbeidsmarkt. Mobiliteit, van werk-naar-werk en re-integratie door maatwerk zijn hierbij sleutelbegrippen. Tegelijkertijd is het streven de kosten en de administratieve lasten verder te verlagen. Het bestuur zal er vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid op toezien dat het proces met betrekking tot de besluitvorming over een eventuele modernisering en/of privatisering zorgvuldig zal plaatsvinden opdat de belangen van de sector goed geborgd worden en de opgedane expertise op het gebied van mobiliteit, van werk-naar-werk en re-integratie voor de sector behouden blijft.

mr. P.H. Holthuis
voorzitter

1 Doelstellingen

Het Participatiefonds is verantwoordelijk voor het beheren, voorkomen en terugdringen van de uitkeringsuitgaven in het primair onderwijs. In principe moeten schoolbesturen zelf de door hen veroorzaakte werkloosheidskosten betalen, tenzij het Participatiefonds die kosten vergoedt.

Dat laatste is het geval wanneer een schoolbestuur kan aantonen dat:

- een ontslag is verleend op één van de ontslaggronden vermeld in het reglement Participatiefonds en
- het schoolbestuur voldoende inspanningen heeft geleverd om een ontslag te vermijden, c.q. de desbetreffende medewerker begeleiding en ondersteuning heeft geboden bij het vinden van een andere baan.

Om deze voorwaarden te toetsen gebruikt het Participatiefonds de digitale module “vergoedingsverzoek indienen”. De uitkomsten van deze toetsingsprocessen zijn bepalend voor de vraag of het fonds, dan wel het schoolbestuur de werkloosheidskosten draagt. Dit vormt een financiële prikkel voor schoolbesturen om een zorgvuldig personeels- en ontslagbeleid te voeren.

Het Participatiefonds zet zich ook in voor individuele medewerkers die werkloos zijn, onder andere met re-integratietrajecten, waarbij het Participatiefonds hen begeleidt bij het vinden van werk.

Door werklozen zo snel mogelijk weer aan een andere baan te helpen draagt het Participatiefonds bij aan de doelstelling van vermindering van werkloosheidskosten.

2 Ontwikkelingen en toekomst participatiefonds

Algemeen

Over het verslagjaar liet het aantal ontslagen in het primair onderwijs (PO) voor de eerste maal een daling zien. De nieuwe werkloosheidsuitkeringen zijn in aantal gedaald van 6.594 in 2014 naar 6.306 in 2015. De gemiddelde uitkeringsduur daarentegen neemt echter wel toe. De verwachting is dat de werkloosheid binnen het PO voor de komende jaren verder zal afnemen. Er wordt een groter beroep gedaan op de bovenwettelijke uitkeringen. Dit betekent dat de werkloosheidskosten voor het bovenwettelijke deel in de toekomst zullen toenemen ten opzichte van de voorgaande jaren. Voor het verslagjaar betekent dit dat er een toename is van 10% (in 2015: 58,6 mln. en in 2014: 53,3 mln.).

Met ingang van het schooljaar 2013-2014 is een aantal moderniseringslagen gemaakt. Het betreft hier onder andere een vernieuwd reglement en een digitaal portaal voor het indienen van vergoedingsverzoeken. Hiermee beoogde het bestuur de administratieve lasten van de schoolbesturen te verminderen.

Om goed werkgeverschap beter te kunnen stimuleren zal het Participatiefonds in 2016 nieuwe mogelijkheden onderzoeken zoals het invoeren van een bonus/malus (om goed werkgeverschap beter te belonen) en de mogelijkheden tot het verkrijgen van het (gedeeltelijke) eigen risicodragerschap. Ook zal ten aanzien van het re-integratiebeleid onderzocht worden hoe het Participatiefonds met de regionale transfercentra kan gaan samenwerken en een landelijk dekkend netwerk van regionale transfercentra kan bevorderen en ondersteunen.

In het verslagjaar heeft het Participatiefonds een eerste verkenning met belangrijke stakeholders binnen het PO-veld gedaan om in kaart te brengen welke wijzigingen een meerwaarde in de dienstverlening van het Participatiefonds kunnen opleveren. Dit zal een vervolg krijgen in 2016.

Het ministerie van OCW heeft in april 2015 een vernieuwde beheersovereenkomst gesloten met het Participatiefonds. Hierin zijn vernieuwde afspraken overeengekomen hoe de wettelijke taakuitoefening van het Participatiefonds dient te worden verantwoord aan het ministerie van OCW. Tevens is hierin opgenomen op welke wijze en met welke aandachtspunten de accountantscontrole zal plaatsvinden.

Ook de Wet werk en zekerheid (Wwz), die op 10 juni 2014 is aangenomen, met als doel het arbeidsrecht aan te passen aan de veranderende arbeidsverhoudingen in de samenleving, heeft gevolgen voor de taakuitoefening van het Participatiefonds. Hierbij valt te denken aan de toets die het Participatiefonds uitvoert bij ontslag op economische gronden en de invoering van een transitievergoeding. De wetswijzigingen in het kader van de Wwz hebben niet alleen gevolgen voor de bestaande taakstelling van het Participatiefonds, maar creëren ook nieuwe kansen om een nadere kwaliteitsslag te maken voor de sector.

Wat de effecten van deze gevolgen zullen zijn is in dit stadium nog niet voor alle Wwz-onderdelen duidelijk. De Wwz schept namelijk enerzijds een voor ieder bindende wettelijke regeling en anderzijds de mogelijkheid om in de cao-onderhandelingen zelf alternatieve regelingen – binnen de wettelijke kaders – te creëren. Over de exacte aard en omvang van de gevolgen voor het Participatiefonds is pas duidelijkheid te geven als sociale partners binnen het primair onderwijs keuzes hebben gemaakt.

In de begroting van 2015 was rekening gehouden met een significante stijging van nieuwe WW-rechten. Dit hield verband met de verwachting dat tijdelijke dienstverbanden, na invoering van de Wwz, in groten getale beëindigd zouden worden. Deze voorspelling is, mede doordat de sector primair onderwijs een jaar uitstel van inwerkingtreding van de wet heeft gekregen, vooralsnog niet uitgekomen. Tevens blijkt dat schoolbesturen reeds aan het voorsorteren zijn op het verwachte lerarentekort in de nabije toekomst en zoekt men nu reeds naar alternatieve mogelijkheden om leerkrachten aan zich te binden. Mede door het uitblijven van de verwachte ontwikkeling heeft het bestuur medio 2015 kunnen besluiten tot een premieverlaging van 1,25%.

Met de introductie van het Sectorplan PO hebben het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het arbeidsmarktplatform PO, het Participatiefonds en het Vervangingsfonds in 2014 beoogd de instroom in de WW voor medewerkers uit het PO te beperken. Het doel is om 840 (600fte) onderwijsmedewerkers te behouden voor de sector. Dit vindt plaats door middel van regionale samenwerking van schoolbesturen in een regionaal transfercentrum waarbinnen medewerkers worden begeleid van werk naar werk. In het verslagjaar heeft dit plan verder vervolg gekregen. Momenteel zijn er 10 regionale transfercentra (RTC) in (vergaande) oprichting. Er zijn 5 fases te onderscheiden, te weten: de voorbereidingsfase, de planfase, de startfase, de aanjaagfase en de consolidatiefase. De 10 RTC's bevinden zich in een van deze fases. Aangezien de doorlooptijd van de diverse fases meer tijd vergt dan in eerste instantie

was voorzien heeft de stuurgroep Sectorplan PO het ministerie van SZW gevraagd de subsidiabele periode te verlengen. Het ministerie van SZW heeft dit medio december 2015 gehonoreerd met dien verstande dat de aanloop periode nu is verschoven met 6 maanden. Dit betekent dat de subsidiabele periode is verschoven van april 2014 – april 2016 tot oktober 2014 – oktober 2016. Hiermee is de duur van het Sectorplan PO verlengd tot 1 oktober 2016. Zoals het zich nu laat aanzien zullen de regionale transfercentra, die momenteel actief zijn, een bijdrage leveren aan beperking van de instroom van medewerkers in de WW.

In afwachting van de politieke besluitvorming over de modernisering en/of privatisering van het Participatiefonds zal het bestuur verder gaan met de verbetering van de dienstverlening van het Participatiefonds voor schoolbesturen. In 2016 zal volledig worden ingezet op een verdere beheersing van werkloosheidskosten en begeleiding van werkloos personeel terug naar de arbeidsmarkt. Mobiliteit, van werk-naar-werk en re-integratie door maatwerk zijn hierbij sleutelbegrippen.

Financieel

In het verslagjaar heeft de financiële positie van het Participatiefonds zich zeer positief ontwikkeld. Dit heeft met name zijn oorsprong in het uitblijven van de verwachte stijging van de uitkeringslasten in het kader van de Wwz, zoals reeds toegelicht. Een andere ontwikkeling die substantieel heeft bijgedragen aan de positieve ontwikkeling is de tijdspanne waarin de toetsingen van vergoedingsverzoeken bij werkloosheidsuitkeringen van gewezen onderwijspersoneel uitgevoerd worden.

De werkloosheidskosten waren voor het verslagjaar begroot op € 241,3 mln. Dit is uiteindelijk uitgekomen op € 203,2 mln. Dit betekent een lagere uitgave van € 38,1 mln. Dit was medio 2015 reeds zichtbaar waardoor het bestuur heeft besloten tot een premiedaling van 1,25%. Hierdoor zijn de premieopbrengsten ook lager uitgekomen dan was begroot. Begroot was € 260,2 mln. terwijl de realisatie is uitgekomen op € 216,6 mln. Dit is een daling van € 43,6 mln.

Naast de premie- en uitkeringsontwikkelingen heeft de intensivering van de toetsingen van de vergoedingsverzoeken een hoger bedrag aan inkomsten tot gevolg gehad. Dit betreffen onterecht bij het Participatiefonds in rekening gebrachte uitkeringslasten. In de jaren 2012 tot en met 2014 heeft hier geen juiste verrekening van plaatsgevonden. In 2015 is door middel van een representatieve steekproef een inschatting gemaakt van het totale bedrag. Dat bedrag komt uit op € 58,4 mln. over de jaren 2012 tot en met 2015. Dit bedrag komt in 2014 (€ 4,7 mln.) en 2015 (€ 53,7 mln.)

ten goede aan het resultaat. Van dit bedrag is in 2015 reeds € 19,7 mln. bij DUO aangeboden ter verrekening met de lumpsum vergoedingen van schoolbesturen. Van dit bedrag heeft het ministerie van OCW reeds € 9,6 mln. aan het Participatiefonds teruggestort. Met name deze laatste ontwikkeling heeft een enorme stijging van het resultaat tot gevolg en dientengevolge ook van de reserves.

Kerncijfers	Ultimo 2015	Ultimo 2014	Ultimo 2013
Schoolbesturen	1.040	1.046	1.111
Onderwijsinstellingen	6.799	6.893	7.227
Premiepercentage	3,75	4,00	3,00
<i>(alle bedragen x € 1.000)</i>	2015	2014	2013
Premieopbrengsten	216.597	199.379	139.289
Negatieve toetsingen	53.744	4.660	14.500
Overige baten	4.290	3.486	2.862
Werkloosheidskosten	203.234	175.180	158.626
Overige lasten	10.665	9.623	10.298
Resultaat	60.732	22.722	-12.273
Stand reserves	71.271	10.539	-12.184

Solvabiliteit

In de beheersovereenkomst die april 2015 is afgesloten met het ministerie van OCW is onder andere een nieuwe afspraak gemaakt over de ontwikkeling van de solvabiliteit.

De afspraak luidt dat het Participatiefonds een minimum buffer voor het eigen vermogen van € 6 mln. dient te hebben en een maximum van 10% van de gemiddelde werkloosheidskosten over de afgelopen 3 jaren. Voor 2015 betekent dit een maximum van € 15,3 mln.

Zoals hierboven weergegeven komt het eigen vermogen ruim boven de maximum afgesproken grens uit. In een eerder stadium is reeds besproken met het ministerie van OCW dat het Participatiefonds in 2015 boven de gewenste solvabiliteitsgrenzen zou uitkomen. In de begroting en meerjarenraming die in oktober 2015 is opgesteld is rekening gehouden met een geleidelijke afbouw in 2016 en 2017, zonder grote premiewijzigingen door te voeren richting de schoolbesturen. De premieopbrengst voor 2016 is verlaagd door het premiepercentage gelijk te houden, maar de grondslag voor de berekening te verlagen.

In de begroting 2016 is nog rekening gehouden met een additionele opbrengst in het kader van de negatieve toetsingen ter grootte van € 25 mln. die nu reeds in de jaarrekening van 2015 is opgenomen. Als de begroting hiervoor wordt gecorrigeerd, rekening houdend met de negatieve toetsingen van 2016, ontstaat een negatief resultaat van ongeveer € 28 mln. waarmee het bestuur uitvoering geeft aan het beleid inzake de ontwikkeling van de reserves en de premie. Tevens zullen op geregelde basis de prognoses worden bijgesteld aan de realisatie, waarbij het bestuur tijdig additionele maatregelen kan treffen om het eigen vermogen binnen de gestelde termijnen binnen de solvabiliteitsgrenzen te laten uitkomen.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie van het Participatiefonds is mede door de diverse hiervoor besproken ontwikkelingen in 2015 positief beïnvloed. Per balansdatum bedraagt de liquiditeitspositie € 100,2 mln. (2014: € 41,0 mln.). Dit is een toename van € 59,2 mln.

Realisatie versus begroting

(alle bedragen x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil
Baten			
Premieopbrengsten	216.597	260.219	-43.622
Negatieve toetsingen	53.744	5.000	48.744
Inkomsten uitvoering	4.017	2.513	1.504
Rentebaten	273	125	148
Totaal baten	274.631	267.857	6.774
Lasten			
Werkloosheidskosten	203.234	241.296	-38.062
Kosten arbeidsmarktbeleid	3.726	4.858	-1.132
Apparaatskosten	6.938	8.122	-1.184
Rentelasten en soortgelijke kosten	1	0	1
Totaal lasten	213.899	254.276	-40.377
Resultaat	60.732	13.581	47.151

Het verschil tussen de begroting en de realisatie is bijna geheel te verklaren door de intensivering van de negatieve toetsingen en de opname van de schatting van de nog te realiseren negatieve toetsingen. Het hiermee gemoeide bedrag is € 48,7 mln. Daarna resteert nog een bedrag van -/€ 1,9 mln. wat te verklaren is uit per saldo de uitkeringslasten en premie ontwikkeling (-/€ 5,9 mln.) en de uitvoeringskosten € 4,0 mln.

Financiële en niet financiële prestatie-indicatoren

Doelmatigheid

Een algemeen aanvaarde definitie van doelmatigheid is: 'de beoogde prestaties realiseren met de inzet van zo min mogelijke financiële, personele en materiële middelen'.

Het beheer en de organisatie van het Participatiefonds dienen ook hieraan te voldoen. Met het oog op de modernisering van het Participatiefonds is ervoor gekozen om in de beheersovereenkomst 2015 prestatie-indicatoren op te nemen die een beeld geven van verschillende doelmatigheidsaspecten. Bij de jaarlijkse actualisatie zal vervolgens bekeken worden of en hoe de indicatoren eventueel aanpassing(en) en/of aanvulling(en) behoeven. Het streven naar doelmatigheid is in de beheersovereenkomst als algemeen uitgangspunt opgenomen.

De volgende prestatie-indicatoren zijn overeengekomen:

1. De uitvoeringskosten als percentage van de 'totale uitkeringskosten' voor het participatiefonds;
2. De uitvoeringskosten per uitkeringsgerechtigde;
3. De gemiddelde kosten van Casemanagement (fase 1-5) per uitkeringsgerechtigde;
4. Alle uitvoeringskosten (BB, UVF, UPF) minus de kosten van Casemanagement als percentage van de tegemoetkoming uitvoeringskosten OCW.

Hierbij gelden de volgende definities:

- Uitvoeringskosten: alle kosten die gemaakt worden ten behoeve van de activiteiten van de fondsen, zoals de kosten van het bestuursbureau, de uitvoeringsorganisaties en de accountant;
- Tegemoetkoming uitvoeringskosten OCW: de bijdrage die OCW jaarlijks verstrekt als tegemoetkoming van de uitvoeringskosten;
- Totale uitkeringskosten Participatiefonds: alle in rekening gebrachte kosten in het kader van de door het Participatiefonds te vergoeden wettelijke en bovenwettelijke uitkeringen;
- Uitkeringsgerechtigde: iemand die recht heeft op een, door tussenkomst van het Participatiefonds, verstrekte uitkering;
- Kosten Casemanagement (fase 1-5): kosten die samenhangen met de activiteiten van de afdeling Casemanagement (inclusief externe re-integratie bureaus) van het bestuursbureau.

Voor 2015 bedragen de waarden van deze prestatie-indicatoren:

Indicator	2015	2014
Uitvoeringskosten / uitkeringskosten	3,41%	3,12%
Uitvoeringskosten per uitkeringsgerechtigde	€ 658	€ 555
Gemiddelde kosten van Casemanagement (fase 1-5) per uitkeringsgerechtigde	€ 353	€ 421
Uitvoeringskosten (BB, UVF, UPF) -/- kosten Casemanagement / tegemoetkoming uitvoeringskosten OCW	127,16%	47,53%

Bovenstaande tabel laat zien dat de uitvoeringskosten in 2015 gestegen zijn, een gewijzigde berekeningsmethode van de personeelskosten ligt hieraan ten grondslag. Deze gewijzigde berekeningsmethode zal doorgezet worden in 2016, waardoor volgend boekjaar een vergelijking mogelijk is.

Inzichtelijk maken van kosten en baten van verschillende bedrijfsactiviteiten

Door de samenhang tussen de ingezette middelen en de daarvoor geleverde prestaties inzichtelijk te maken is het mogelijk om een indicatie van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering te krijgen.

Het Participatiefonds kent de onderdelen Business, Arbeidsmarktbeleid en Uitvoeringskosten. Inzicht per onderdeel maakt beleidsafwegingen beter mogelijk en biedt tevens sturingsmogelijkheden voor het management.

Rechtmatigheid

De door de accountant uitgevoerde rechtmatigheidscontrole gebeurt op het niveau van verschuldigde en afgedragen maandpremies. In deze verslagperiode heeft de accountant over het jaar 2014 de rapportage over de mate waarin de bij het Participatiefonds in dat jaar geïnde premies rechtmatig waren, kunnen afronden. De rechtmatigheidsverklaring wordt afgegeven over de premieopbrengsten. Naast deze verklaring stelt de accountant een AUP rapport op inzake de werkloosheidskosten. In de rapportage, die verwacht wordt op 1 juli 2016, zal de accountant ook zijn bevindingen met betrekking tot de aanbestedingsregelgeving en het opvolgen daarvan door het Participatiefonds weergeven. Naast voornoemde verklaring en rapportages beoordeelt de externe accountant ook de rechtmatigheid van de uitgaven in het kader van het arbeidsmarktbeleid en de apparaatskosten.

Interne beheersing

Algemeen

In het verslagjaar is een nieuwe beheersovereenkomst met het ministerie van OCW afgesloten. De hierin opgenomen bepalingen benoemen een aantal rapportage items die het Participatiefonds aan OCW dient te rapporteren, zodat het ministerie haar toezichthoudende rol kan vervullen.

Naast het informatieprotocol is er een accountantsprotocol en richtlijnen voor de jaarverslaggeving Participatiefonds. Het voorliggende jaarverslag is in overeenstemming met deze voorschriften opgesteld.

In het verslagjaar is veel beroep gedaan op de IT-afdeling om het systeem voor de uitkeringsverzoeken verder te optimaliseren. Dit systeem is in 2012/2013 ontwikkeld en was toe aan een modernisering om de grote hoeveelheden gegevens op een efficiënte wijze te kunnen inzien en bewerken. Tevens was een upgrade noodzakelijk om de performance te verbeteren en de continuïteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen.

Gegevensbeveiliging

In de beheersovereenkomst heeft het ministerie van OCW aangegeven dat de accountant een uitspraak dient te doen over de werking van artikel 41 van de kaderwet ZBO.

Artikel 41 stelt het volgende:

Een zelfstandig bestuursorgaan draagt op de voet van de ter zake voor de Rijksdienst geldende voorschriften zorg voor de nodige technische en organisatorische voorzieningen ter beveiliging van zijn gegevens tegen verlies of aantasting en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging en verstrekking van die gegevens.

Het Participatiefonds heeft in 2015 opdracht gegeven tot het uitvoeren van een nulmeting en risico analyse om vast te stellen of de organisatie aan de eisen van informatiebeveiliging voldoet en welke beveiligingsrisico's in de loop van de tijd zijn ontstaan. Op basis van de risicoanalyse is benoemd:

- wat de grootste beveiligingsrisico's zijn en welke maatregelen deze kunnen tegengaan;
- welke quick-wins er behaald kunnen worden om bepaalde risico's op korte termijn weg te nemen;
- waaruit de volledige set bestaat van nieuwe en aangepaste beveiligingsmaatregelen die moeten worden genomen om 'in control' te zijn;
- welke kosten en capaciteit met deze uitvoer gepaard gaat en welk tijdsbad hierbij hoort.

Een aantal beveiligingsrisico's zijn direct na de oplevering van het rapport door het Participatiefonds opgepakt en opgelost als quick-win. Andere oplossingen bij de genoemde risico's worden binnen het programma in het komend jaar uitgerold. De gehele set aan beveiligingsmaatregelen, conform de BIR (Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst) wordt binnen het programma aangepakt. Multidisciplinaire projectteams zullen diverse maatregelen en procedures opleveren met een gemeenschappelijk doel: adequate informatiebeveiliging.

Risicomanagement

In het kader van risicomanagement is het Participatiefonds mede afhankelijk van externe factoren, waarbij met name arbeidsmarktontwikkelingen (operationele risico's) en politiek-bestuurlijke ontwikkelingen (strategische risico's) een voorname rol spelen en gevolgd moeten worden.

Met betrekking tot arbeidsmarktontwikkelingen maakt het Participatiefonds gebruik van een ramingsmodel om diverse marktscenario's te kunnen doorrekenen. In het verslagjaar is een nadere optimalisatie van het ramingsmodel doorgevoerd. In dit model zijn diverse historische data opgenomen waarmee bepaalde trends kunnen worden onderscheiden. Op basis van deze trends kunnen scenario's ontwikkeld worden. Door deze data jaarlijks bij te werken wordt het ramingsmodel steeds beter voorspellend. Hiermee maakt het Participatiefonds de operationele risico's zo veel als mogelijk beheersbaar.

De politiek-bestuurlijke risico's maakt het Participatiefonds beheersbaar door nauw overleg te voeren met de diverse stakeholders, zoals het ministerie van OCW, de sociale partners en het scholenveld. De strategische risico's zijn voornamelijk afhankelijk van de wet- en regelgeving. Hier heeft het Participatiefonds slechts beperkt invloed op.

Personeel

Het Participatiefonds heeft geen personeel in dienst. Om de werkzaamheden van het Participatiefonds uit te voeren maakt het gebruik van het personeel van het Vervangingsfonds. De kosten hiervoor worden door het Vervangingsfonds aan het Participatiefonds doorberekend volgens een vooraf vastgestelde verdeelsleutel. Bij het Vervangingsfonds waren op balansdatum 41 medewerkers (38,7 fte) werkzaam, waarvan 56% vrouw.

Naast de medewerkers van het Vervangingsfonds maakt het Participatiefonds gebruik van een uitvoeringsorganisatie (UPF) welke is ondergebracht bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), een onderdeel van het ministerie van OCW. Hier zijn circa 17 (12,4 fte) medewerkers werkzaam voor het Participatiefonds.

Milieu

Het Participatiefonds heeft geen specifieke milieurisico's, waarvoor een specifiek milieubeleid voor dient te worden opgesteld.

Onderzoek en Ontwikkeling

Het Participatiefonds voert geen activiteiten uit die vallen onder onderzoek en ontwikkeling.

Maatschappelijk ondernemen

Het Participatiefonds voert geen specifiek beleid op maatschappelijk ondernemen.

Toekomst

Het Participatiefonds blijft in de toekomst verantwoordelijk voor het bieden van waarborgen met betrekking tot werkloosheidsuitkeringen door schoolbesturen. Daarbij blijft het Participatiefonds beleid ontwikkelen en uitvoeren met betrekking tot re-integratiebeleid.

Ook zal het Participatiefonds zich beraden over verdergaande modernisering van het fonds. Eventuele financiële consequenties hierbij zijn momenteel nog niet in te schatten, maar zullen, indien ze zich voordoen, middels bijgestelde prognoses worden verantwoord.

3 Overige toelichtingen

Financiering van de werkloosheidskosten

Het Participatiefonds heft een premie bij de schoolbesturen voor de financiering van de werkloosheidskosten die ten laste van het fonds komen.

De inning van de premie vond in 2015 geheel plaats via een zestal salarisverwerkers / softwareleveranciers.

De uitkeringen aan werklozen lopen via drie verschillende uitkeringsinstanties: UWV voor de WW, WW-Plus voor het BWOO en BBWO en APG Service Partners voor de BZA/suppletie-uitkeringen.

Het Participatiefonds financiert de kosten van deze uitkeringen door de betaling van de facturen van deze uitkeringsinstanties.

De berekening en afdracht van de verschuldigde premies vindt maandelijks plaats via het salarissysteem. De besturen zenden maandelijks een premieverantwoording over de verschuldigde premies naar het Participatiefonds. Dit is een verantwoording op het niveau van de school. Het Participatiefonds saldeert de premie per school vervolgens per bestuur en legt de totale verschuldigde premies van de besturen vast in de financiële administratie (FA) en de materie administratie (MA). Vanuit deze administratie volgt het Participatiefonds of het bestuur de premie ook daadwerkelijk heeft afgedragen (debiteurenbeheer).

Het Participatiefonds is niet verantwoordelijk voor de volledigheid en juistheid van de aanlevering door de scholen. Hiervoor heeft OCW contracten afgesloten met de diverse uitvoeringsorganisaties, waarbij in de beheersovereenkomst is aangegeven dat die uitvoeringsorganisaties verantwoordelijk zijn voor de hoogte, de duur en het recht op uitkering.

Er is in 2015 een groep van 85 scholen die een zelfstandig wachtgeld beleid (ZWB) uitvoeren.

Het premiepercentage bedroeg vanaf 1 januari 2015 5% en vanaf 1 augustus 2015 3,75%. In 2014 bedroeg het premiepercentage het gehele jaar 4%.

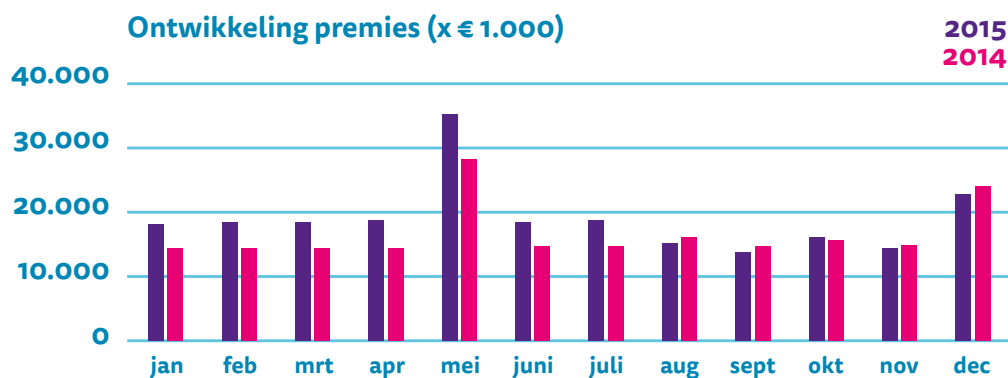
De premieopbrengsten laten de volgende ontwikkeling zien:

<i>(alle bedragen x € 1.000)</i>	2015	2014	2013
Premieopbrengsten	216.597	199.379	139.289

De premieopbrengsten zijn ten opzichte van 2014 gestegen met 8,6%. In deze stijging is een premie kwijtschelding van € 8,5 mln. begrepen (3,9%), welke een positief effect heeft op de totale premie ontwikkeling. Deze premie kwijtschelding is reeds toegelicht in het hoofdstuk 'Verslag van het bestuur'. Gecorrigeerd voor deze premie kwijtschelding ontstaat er een premie stijging van 12,9%, welke hieronder wordt toegelicht.

Het grootste deel van de stijging (12,0% van de 12,9%) van de premiebaten wordt veroorzaakt door de wijziging van het premiepercentage van 4% over geheel 2014 naar 5% over de periode januari tot en met juli 2015 (op 1 augustus 2015 is de premie verlaagd naar 3,75%). Het restant kent meerdere oorzaken die allemaal effect hebben op de premiegrondslagen, met uitzondering van het effect van de premiedaling op de reservering van de vakantietoeslag. Per saldo bedraagt dit verschil slechts 0,9% van de 12,9%.

In onderstaande grafiek zijn de ontwikkelingen in de premies en grondslagen per maand afgebeeld. Evenals in 2014 is in de maand mei een toename van de premies als gevolg van de vakantietoeslag zichtbaar. De schoolbesturen verantwoorden en betalen de premies voor de vakantietoeslag in de maand mei, terwijl het Participatiefonds maandelijks een reservering maakt voor de vakantietoeslag. Ook is in de maand december, net als in 2014, een toename van de premies en de grondslagen zichtbaar, die wordt veroorzaakt door aan de eindejaaruitkering (EJU), die deels gecompenseerd wordt doordat medewerkers van aangesloten schoolbesturen gebruik maken van de mogelijkheid om het niet genoten deel van de belastingvrijstelling woon-werk verkeer te verrekenen met de eindejaarsuitkering.

Het verschil in de eerste 7 maanden van 2015 ten opzichte van dezelfde periode in 2014 wordt veroorzaakt door de premiestijging van 4% naar 5%, oftewel een stijging met gemiddeld 25%. Dit is ook duidelijk zichtbaar in onderstaande grafiek. Vanaf 1 augustus 2015 is het verschil tussen de premies minder eenduidig. De premie daalt dan van 5% naar 3,75% (0,25% lager dan de premie in 2014). Door wijzigingen in de premiegrondslagen als gevolg van cao onderhandelingen, die in verschillende maanden zijn verwerkt, liggen de premies in de laatste 5 maanden van 2015 maandelijks net onder of net boven die van 2014.

Voorwaarden tot vergoeding van werkloosheidskosten

Doel van het Participatiefonds is het beheersen en terugdringen van de werkloosheidskosten. Daarom kent het fonds een Reglement dat er op is gericht om te voorkomen dat 'vermijdbare' werkloosheidskosten die door een bestuur zijn veroorzaakt ten laste van het collectief komen. Een schoolbestuur moet dan ook in redelijkheid alles in het werk stellen om te voorkomen dat een dienstverband moet worden beëindigd. Bij een vergoedingsverzoek wordt beoordeeld of eventuele werkloosheidskosten van een dienstverband dat is beëindigd of niet is voortgezet, voor rekening van het Participatiefonds komen of voor rekening van het schoolbestuur.

Het bestuur van het Participatiefonds stelt voor schoolbesturen die onder de Wet Primair Onderwijs of de Wet op de Expertisecentra vallen, een reglement vast waarin de voorwaarden die in het kader van een vergoedingsverzoek aan een beëindigd of niet voortgezet dienstverband worden gesteld zijn vastgelegd.

De werkloosheidskosten worden bij het Participatiefonds in rekening gebracht door de uitvoeringsorganisaties. Medio 2015 is geconstateerd dat de verwachte stijging in uitkeringen uitbleef. Hierdoor zijn de werkloosheidskosten € 38,1 mln. lager uitgevallen. Deels is de verwachte instroom in het kader van de Wwz uitgebleven. Daarnaast is de instroom in de WW voor het eerst in jaren minder dan vorig jaar. Daar tegenover staat dat de lasten in verband met de BBWO uitkeringen en de pensioenrechten zijn gestegen. Wij constateren dat de gemiddelde leeftijd van uitkeringsgerechtigden met 2 jaar is gestegen.

Sectorplan Primair Onderwijs

Op 4 april 2014 heeft minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid goedkeuring gegeven aan het Sectorplan PO. Dit plan is in 2013 door de sociale partners in het PO opgesteld en vervolgens ingediend bij het ministerie van SZW. Uitvoerders van het sectorplan PO zijn het Arbeidsmarktplatform PO, het

Participatiefonds en het Vervangingsfonds. Het sectorplan heeft als belangrijkste ambitie het voorkomen van instroom in de WW, het vergroten van de arbeidsinstroom en het begeleiden van jongeren. Deze ambities moeten worden verwezenlijkt door uitvoering van de volgende drie maatregelen:

Maatregel 1:

Schoolbesturen richten samen een regionaal transfercentrum (RTC) in dat personeel van werk naar werk begeleidt. Het streven is om met deze maatregel 840 werknemers (600 fte) te behouden voor de sector en instroom in de WW te voorkomen in de krimpregio's.

Maatregel 2:

Het stimuleren van mobiliteit en duurzame inzetbaarheid door het ontwikkelen en toepassen van een instrumentarium ten behoeve van de RTC's en andere samenwerkingsverbanden van schoolbesturen die gezamenlijk de problematiek van boventaligheid willen aanpakken.

Maatregel 3:

Het vergroten van de arbeidsinstroom en het begeleiden van jongeren door het creëren van 1.000 fte vacatureruimte (1.400 leerkrachten) voor jonge werkloze leerkrachten. Verdeling: 600 fte (840 leerkrachten) wordt ingevuld met jonge werkloze leerkrachten en 400 fte (560 leerkrachten) wordt ingevuld door vrijwillige keuze voor vervroegd pensioen van oudere leerkrachten (60+).

Het Participatiefonds, samen met het Vervangingsfonds, richt zich uitsluitend op de maatregelen 1 en 2.

Momenteel zijn er 10 regionale transfercentra (RTC) in (vergaande) oprichting. Er zijn 5 fases onderscheiden. Het betreft de voorbereidingsfase, de plan fase, de startfase, de aanjaagfase en de consolidatiefase. De 10 RTC's bevinden zich in één van deze fases. Aangezien de doorlooptijd van de diverse fases meer tijd vergt dan in eerste instantie was voorzien, heeft de stuurgroep Sectorplan PO het ministerie van SZW gevraagd de subsidiabele periode te verlengen. Het ministerie van SZW heeft dit medio december 2015 toegekend. Hiermee is de duur van het Sectorplan PO verlengd tot 1 oktober 2016. Gevolg hiervan is evenwel dat de voorfase van het project ook is verschoven. Hierdoor komt een extra last voor rekening van de overige partners. Voor het Participatiefonds is deze extra last becijferd op € 241.000.-

Het totale resultaat van het Sectorplan voor 2015 bedraagt –€575.000,-. Hierin zijn inbegrepen de voorbereidingskosten, de subsidiabele kosten en de subsidieopbrengsten.

Uitstroombevordering (kosten arbeidsmarktbeleid)

Het Participatiefonds heeft de re-integratietaak voor werkloos personeel uit het Primair Onderwijs met een WW-uitkering. Het doel is de uitstroom naar werk te bevorderen en zo de uitkeringslast voor het Participatiefonds te beperken. Het fonds heeft een re-integratiebeleid op grond waarvan voor werklozen met een recht op WW van tenminste een jaar afwisselend verplicht en vrijwillig verschillende re-integratieactiviteiten worden ingezet.

Re-integratiebeleid

Sinds een aantal jaar kent het Participatiefonds een re-integratiebeleid met een aantal opeenvolgende fasen waarbij werklozen afwisselend in de ene fase verplicht ondersteuning krijgen om hun kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren, en in de volgende fase op vrijwillige basis gebruik mogen maken van de aangeboden re-integratieactiviteiten:

- Fase 1 (verplicht): voorlichtingsbijeenkomst – z.s.m. na 1^e WW dag
- Fase 2 (verplicht): individueel re-integratiegesprek
- Fase 3 (vrijwillig/verplicht): re-integratie activiteiten
- Fase 4 (verplicht): individueel re-integratie vervolgesprek
- Fase 5 (vrijwillig/verplicht): re-integratieactiviteiten

De ervaring van de afdeling Casemanagement Re-integratie van het Participatiefonds heeft geleerd dat een werkloze de kansen op een structurele baan vergroot als hij/zij goed is geïnformeerd en effectief solliciteert. Onwetendheid over bijvoorbeeld rechten en plichten bij een werkloosheidsuitkering of onzekerheid over consequenties van een dienstverband op de bovenwettelijke uitkering zijn in het verleden vaak een belemmering gebleken om tot een actieve houding te komen bij het zoeken naar een nieuwe baan. Iedere nieuwe werkloze ontvangt een duidelijke informatiebrochure en wordt uitgenodigd voor een verplichte voorlichtingsbijeenkomst. Kernboodschap hiervan is ‘werken loont altijd’.

Door deze actieve en persoonlijke benadering van de doelgroep is het Participatiefonds al jaren toonaangevend binnen de sector Overheid en Onderwijs op het gebied van

voorlichting aan werklozen. Zo krijgt de uitgebreide informatiebrochure “Afkomstig uit het primair onderwijs?” niet alleen grote waardering van de eigenlijke doelgroep, maar ook van werkgevers en organisaties die op enigerlei wijze te maken hebben met re-integratie van werklozen uit de Onderwijs- en Overheidssector.

Het re-integratiebeleid van het Participatiefonds bestaat uit verschillende fasen. Het Participatiefonds heeft medio 2015 de dienstverlening in het kader van de re-integratie ondersteuning uitgebreid en geïntensiveerd. Dit heeft geleid tot de introductie van een extra fase (fase 5) en een uitgebreid scala aan bijeenkomsten en trainingen. De aanpak ziet er als volgt uit:

- Fase 1 bestaat uit voorlichtingsbijeenkomsten, waarbij nieuw voormalig onderwijspersoneel uitleg krijgt over de WW en de rechten en plichten die daar bij horen.
- Fase 2 volgt kort op fase 1 en bestaat uit een individueel re-integratiegesprek, waarbij men de staat van dienst van de gewezen onderwijsmedewerker in kaart brengt.
- Fase 3 bestaat uit het aanbieden van diverse re-integratie activiteiten die het Participatiefonds aanbiedt. Hieronder een overzicht van de diverse activiteiten.
  - Coaching van individuele medewerkers
  - Programma ‘aan de slag’
  - Training “Ken je kracht”
  - Social media training
  - Sollicitatie simulatie training
  - Job center
  - Begeleiding naar zelfstandig ondernemerschap
- Fase 4 betreft individuele re-integratie vervolggesprekken
- Fase 5 bestaat wederom uit het aanbieden van de diverse re-integratie activiteiten:
  - Coaching van individuele medewerkers
  - Programma ‘aan de slag’
  - “Sla je slag” arbeidsmarktbenadering
  - Social media training
  - Sollicitatie simulatie training
  - Job center
  - Begeleiding naar zelfstandig ondernemerschap

De fasen 1, 2 en 4 zijn verplichte onderdelen voor gewezen onderwijsmedewerkers. De fasen 3 en 5 zijn deels vrijwillig, maar kunnen op basis van de individuele re-integratiegesprekken deels verplicht worden gesteld. Het Participatiefonds beoogt hiermee de gewezen medewerkers snel en adequaat te laten re-integreren.

Re-integratie activiteit	Omschrijving	Aantal deelnemers
Beleid tot 1 juli 2015		
Fase 1	Voorlichtingsbijeenkomst	755
Fase 2	Begeleiding zelfstandig ondernemerschap	41
Fase 2	Coaching	39
Fase 2	CV en sollicitatiebrief check	13
Fase 2	Netwerken en social media	49
Fase 2	Programma op weg naar werk	6
Fase 2	EKO	22
IMK	Informatiebijeenkomst	39
Fase 3	Programma op weg naar werk	234
Fase 4	Begeleiding zelfstandig ondernemerschap	14
Fase 4	Coaching	17
Fase 4	Netwerken en social media	16
Totaal		1.245
Beleid vanaf 1 juli 2015		
Fase 1	Voorlichtingsbijeenkomst	1.566
Fase 2	Re-integratiegesprek	1.567
Fase 3	Begeleiding zelfstandig ondernemerschap	97
Fase 3	Coaching	174
Fase 3	Intensieve coaching	97
Fase 3	Jobcenter	87
Fase 3	Programma aan de slag	51
Fase 3	Social media	108
Fase 3	Sollicitatie simulatie training	20
Fase 3	"Ken je kracht"	66
Fase 4	Re-integratie vervolgesprek	112
Fase 5	Begeleiding zelfstandig ondernemerschap	15
Fase 5	Coaching	19
Fase 5	Intensieve coaching	14
Fase 5	Jobcenter	6
Fase 5	Programma aan de slag	12
Fase 5	Social media	13
Fase 5	Sollicitatie simulatie training	2
Totaal		4.026
Grand totaal		5.271

Uit het schema op pagina 26 blijkt dat de diverse activiteiten die worden aangeboden door het Participatiefonds in het kader van het re-integratieproces goed worden bezocht. De revenuen van deze inspanning zijn moeilijk te becijferen aangezien nooit met zekerheid is vast te stellen waardoor een medewerker weer in het arbeidsproces wordt opgenomen. Uiteraard is het Participatiefonds van mening dat zij een behoorlijke bijdrage hieraan levert.

De totale kosten voor dit Arbeidsmarktbeleid bedragen € 3,7 mln. in 2015. Hiervan is € 2,5 mln. specifiek voor de trajectkosten en € 1,2 mln. aan uitvoeringskosten en overige kosten.

Apparaatskosten

Onder de apparaatskosten worden de kosten verantwoord die het Participatiefonds maakt ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke taak. Deze kosten kunnen in een aantal posten worden uitgesplitst.

<i>(alle bedragen x € 1.000)</i>	2015	2014
Omschrijving		
Kosten bestuur	40	41
Personele kosten	689	1.060
Materiële kosten	1.969	1.474
Project kosten	0	632
Controle kosten	263	291
Uitvoeringskosten derden	1.912	1.136
Kosten Sectorplan	2.065	840
Totaal	6.938	5.474

De personele kosten bestuursbureau en directie betreffen de kosten die het Participatiefonds heeft betaald aan het Vervangingsfonds voor de personele inzet. Deze doorbelasting wordt vooraf op basis van een verdeelsleutel bepaald en vervolgens doorberekend. De voornaamste stijging in de apparaatskosten wordt veroorzaakt door de kosten Sectorplan, hiervan wordt nog 75% doorbelast aan de medefinanciers.

In de afgegeven begroting aan het ministerie van OCW is € 8,122 mln. opgenomen aan apparaatskosten. Over 2015 is het Participatiefonds dus € 1,184 mln. onder de begroting gebleven.

De materiële kosten bestuursbureau en directie bestaan uit de volgende posten:

<i>(alle bedragen x € 1.000)</i>	2015	2014
Inhuur automatiseringspersoneel	1.200	591
Automatiseringskosten	326	409
Huisvestingskosten	136	335
Overige materiële kosten	307	139
Totaal	1.969	1.474

De uitvoeringskosten worden betaald aan de twee uitvoeringsorganisaties die verschillende werkzaamheden voor het Participatiefonds uitvoeren.

Uitvoeringsorganisatie UPF, onderdeel van DUO, voert voor het Participatiefonds de instroomtoets uit. Naast de reguliere instroomtoets zijn er afspraken gemaakt betreffende de intensivering van de toetsingen over de jaren 2012-2015.

De uitvoeringsorganisatie van ASP berekent en int de premies ten behoeve van het Participatiefonds. De financiële afspraken zijn middels een contract tussen ASP en het Vervangingsfonds overeengekomen. Een deel van deze kosten wordt middels een vooraf overeengekomen verdeelsleutel aan het Participatiefonds toegerekend.

<i>(alle bedragen x € 1.000)</i>	Kosten 2015
Uitvoeringsorganisatie	
DUO regulier	806
DUO i.v.m. intensivering	412
Totaal DUO	1.218
ASP	694
Totaal uitvoeringsorganisaties	1.912

De kosten van het Sectorplan behelzen de kosten die door het Participatiefonds zijn gemaakt ten behoeve van het Sectorplan.
Deze kosten worden separaat gecontroleerd door de externe accountant van het Arbeidsmarktplatform PO, welke een goedkeurende verklaring heeft afgegeven.

Het bestuur en bestuurlijke commissies

Het Participatiefonds is een stichting die wordt bestuurd door een bestuur dat bestaat uit leden die zijn voorgedragen door werknemers- en werkgeversorganisaties.

Het bestuur

Op 31 december 2015 was het bestuur als volgt samengesteld:

voorzitter:

mr. P.H. Holthuis

leden:

A.J.F. Duif

J. Muijres

J.C. Krijt

mr. H.K. Evers

drs. W.P.A.J.A. de Jong

H.F.J. Hoedemakers

drs. E.F. van Bokhoven

E.P.M. van Dorp

In 2015 heeft zich een wijziging in de samenstelling van het bestuur voorgedaan.

Mevrouw E.M. Verheggen heeft het bestuur per september 2015 verlaten en is opgevolgd door mevrouw J. Muijres.

Op grond van het voorschrift van artikel 391.7 Boek 2 BW vermeldt het fonds dat het bestuur, de mannelijke voorzitter meegerekend, bestaat uit 7 heren en 2 dames.

De auditcommissie

De taak van deze commissie is het informeren en adviseren van het algemeen bestuur en de directie over de volgende onderwerpen:

1. De werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving;
2. De financiële informatieverschaffing door Vervangingsfonds/Participatiefonds: toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels, inzicht in de behandeling van schattingsposten in de jaarrekening, prognoses, werk van de externe accountant ter zake;
3. Voorstellen aan het algemeen bestuur tot het vaststellen van de jaarrekening;
4. Voorstellen aan het algemeen bestuur tot het vaststellen van de begroting;
5. Adviseren van algemeen bestuur en directie aangaande de door de accountant uitgebrachte:
  - a) managementletter naar aanleiding van de interim controle,
  - b) accountantsverslag naar aanleiding van de jaarrekening,
  - c) rapport van bevindingen inzake de rechtmatigheid,
  - d) andere tussentijdse financiële rapportages;
6. Aanspreekpunt van de directie op financieel gebied;
7. Eerste bestuurlijke aanspreekpunt voor de accountant en de directie bij:
  - a) financiële ontwikkelingen welke direct gevolg hebben voor (het functioneren van) de organisatie,
  - b) onderwerpen waarvan de directie, de accountant of de commissie van mening is dat deze van dusdanige aard zijn dat deze (voorbereid door de commissie) ingebracht dienen te worden in het algemeen bestuur.

Op 31 december 2015 was de samenstelling van de auditcommissie als volgt:

voorzitter:

mr. P.H. Holthuis

lid vanuit het bestuur:

W.P.A.J.A. de Jong

leden van buiten het bestuur:

P.A. Taapke RA

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van de auditcommissie gewijzigd. De heer A.A. Rolvink is ons helaas overleden. Per ultimo 2015 zijn er twee vacatures, welke nog niet zijn ingevuld.

De auditcommissie is in het verslagjaar zeven keer in vergadering bijeengekomen. Tijdens deze bijeenkomsten heeft de auditcommissie adviezen opgesteld aan het bestuur van het Vervangingsfonds over onder andere de volgende onderwerpen:

- Jaarverslag 2014
- Managementletter 2014 en 2015
- Begroting 2016-2019 inclusief premiestelling 1-8-15 en 1-1-2016

De commissie bezwaarschriften

Het bestuur van het Participatiefonds heeft een commissie ingesteld die namens het bestuur de ingediende bezwaarschriften behandelt. De commissie bestaat uit een viertal leden. Op 31 december 2015 was de bezwaarschriftencommissie als volgt samengesteld:

voorzitter:

mr. P.H. Holthuis

leden:

E.F. van Bokhoven

mr. H.K. Evers

mr. drs. L. van Noort

A.J.F. Duif

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van de bezwaarschriftencommissie gewijzigd. De heer A. A. Rolvink is ons helaas overleden. Zijn plaats is overgenomen door de heer Duif. De bezwaarschriftencommissie is elf keer in vergadering bijeengekomen.

Bezwaar en beroep

Het Participatiefonds valt als bestuursorgaan onder de werking van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Tegen besluiten van het Participatiefonds staat bezwaar en beroep open conform de hoofdstukken 6, 7 en 8 AWB.

De mogelijkheden

Als een schoolbestuur het niet eens is met een beslissing van het Participatiefonds dan is het mogelijk om binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing bezwaar aan te tekenen bij het bestuur. Het gaat daarbij vooral om beslissingen over de uitvoering van het Reglement Participatiefonds. Het schoolbestuur kan vervolgens, indien het dat wenst, het bezwaarschrift tijdens een hoorzitting mondeling toelichten. Binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift neemt het bestuur een beslissing. De beslissing kan een volledige of gedeeltelijke toekenning, dan wel een afwijzing van het gevraagde inhouden. Is het schoolbestuur het met deze uitspraak niet eens, dan kan het binnen een termijn van zes weken beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Het cluster juridische zaken van het bestuursbureau van het Participatiefonds is verantwoordelijk voor onder meer de behandeling van bezwaarschriften die schoolbesturen hebben ingediend tegen primaire besluiten van het fonds.

In 2015 heeft het Participatiefonds 234 bezwaarschriften ontvangen (2014: 79). Van deze bezwaarschriften heeft de bezwaarcommissie op 117 bezwaren positief besloten. Er zijn nog 63 bezwaarschriften in behandeling. De toename van ontvangen bezwaarschriften vindt mede zijn oorzaak in de intensivering van de toetsingen.

In 2015 heeft de Raad van State uitspraak gedaan inzake twee aangetekende beroepen. Eén beroep is gegrond verklaard en één beroep ongegrond. Er zijn momenteel geen beroepszaken onderhanden.

De adviesraad

De doelstelling van deze raad is een bijdrage te leveren aan de kwaliteitsverhoging van de producten en de diensten van het Vervangingsfonds en het Participatiefonds. Hierbij is een tweetal functies te onderscheiden:

- klankbord: algemene feedback m.b.t. producten en diensten voor het onderwijsveld;
- denktank: het leveren van input voor mogelijke verdere kwaliteitsverhoging.

De Adviesraad verricht zijn werkzaamheden in het belang van het schoolbestuur, de directie, het onderwijzend personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad en het onderwijs ondersteunend personeel in de sector PO. De adviesraad houdt zich niet bezig met individuele casuïstiek.

De Adviesraad heeft tot taak de directie te adviseren over de ontwikkeling en implementatie van producten en diensten van het Vervangingsfonds en het Participatiefonds, namelijk:

- de algemene werkwijze ten aanzien van scholen en schoolpersoneel
- de wijze van communicatie ten aanzien van de doelgroepen
- de inhoud en vormgeving van producten en diensten
- de resultaten van activiteiten in het onderwijsveld
- de wijziging van de reglementen van het Participatiefonds en het Vervangingsfonds
- de modernisering van het Vervangingsfonds
- de rapportages van de uitvoeringsorganisaties
- de activiteiten van de regio-adviseurs en re-integratiedeskundigen.

Het reglement van de Adviesraad is op 1 maart 2010 in werking getreden. In 2015 is de Adviesraad drie keer bijeen geweest en heeft er één schriftelijke consultatie plaatsgevonden. De meeste besproken onderwerpen hebben betrekking op het Vervangingsfonds. Voor het Participatiefonds is het onderwerp “Toekomst en modernisering van het Participatiefonds” onderwerp van gesprek geweest. De feedback die hieruit naar voren is gekomen zal worden verwerkt in de beleidsnotities met betrekking tot dit onderwerp.

Intern klachtrecht

Iedereen heeft het recht om bij het Participatiefonds een klacht in te dienen als hij of zij ontevreden is over de manier waarop hij of zij door het fonds wordt behandeld. Het klachtenreglement schrijft onder meer registratie en jaarlijkse publicatie voor van schriftelijk ingediende klachten. Gedurende het verslagjaar hebben zich dergelijke klachten niet voorgedaan.

4 Jaarrekening

Balans per 31 december 2015 na resultaatverdeling (alle bedragen x € 1.000)

Activa		2015	2014
Vlottende activa			
Debiteuren	[1]	13.060	9.993
Vorderingen op ministeries	[2]	10.219	0
Overlopende activa	[3]	43.224	22.808
		66.503	32.801
Liquide middelen	[4]	100.152	40.969
Totaal Activa		166.655	73.770
Passiva			
Eigen Vermogen	[5]	71.271	10.539
Kortlopende schulden			
Crediteuren	[6]	29.878	9.794
Schulden aan gelieerde organisaties	[7]	2.668	879
Overlopende passiva	[8]	62.838	52.558
		95.384	63.231
Totaal Passiva		166.655	73.770

Ten behoeve van de presentatie zijn de vergelijkende cijfers aangepast waardoor het balanstotaal 2014 is verlaagd van € 73.860 tot € 73.770. Deze aanpassing heeft geen effect op het eigen vermogen.

Rekening van Baten en Lasten over 2015 (alle bedragen x € 1.000)

		2015	2014
Baten			
Premieopbrengsten	[9]	216.597	199.379
Negatieve toetsingen	[10]	53.744	4.660
Inkomsten uitvoering	[11]	4.017	3.453
Rentebaten	[12]	273	33
Totaal baten		274.631	207.525
Lasten			
Werkloosheidskosten	[13]	203.234	175.180
Kosten arbeidsmarktbeleid	[14]	3.726	4.148
Apparaatskosten	[15]	6.938	5.474
Rentelasten en soortgelijke kosten	[16]	1	1
Totaal lasten		213.899	184.803
Resultaat		60.732	22.722

De indeling van de rekening van Baten & Lasten is aangepast overeenkomstig de met OCW afgesloten Beheersovereenkomst 2015. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast. De aanpassingen hebben geen effect op het resultaat.

Kasstroomoverzicht over 2015 (alle bedragen x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2015	2014
Resultaat exclusief ontvangen interest	60.459	22.689
Mutatie werkkapitaal:		
Mutatie in debiteuren [1]	-3.067	-3.303
Mutatie in vorderingen op ministeries [2]	-10.219	-4.757
Mutatie in overlopende activa [3]	-20.416	-3.736
Mutatie in crediteuren [6]	20.084	1.191
Mutatie in schulden aan gelieerde organisaties [7]	1.789	879
Mutatie in overlopende passiva [8]	10.280	5.324
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	58.910	18.287
Ontvangen interest [12]	273	33
Kasstroom uit operationele activiteiten	59.183	18.320
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Netto kasstroom	59.183	18.320
Beginstand liquide middelen	40.969	22.649
Eindstand liquide middelen	100.152	40.969

De mutaties in het werkkapitaal zijn het gevolg van de reguliere uitvoering van de werkzaamheden van het Participatiefonds. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de betreffende balansposten.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015

Algemeen

De Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs (het Participatiefonds) heeft de volgende doelstellingen:

- Het bieden van waarborgen voor de kosten van werkloosheidsuitkeringen, suppleties voor arbeidsongeschiktheid en uitkeringen wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid ten behoeve van gewezen personeel van een bevoegd gezag in het Primair Onderwijs anders dan op grond van de ziekwet voor gewezen personeel.
- Het bevorderen van de arbeidsparticipatie van gewezen personeel van een bevoegd gezag in het Primair Onderwijs, mede gelet op de beheersing van de kosten van werkloosheidsuitkeringen en suppleties inzake arbeidsongeschiktheid alsmede uitkeringen wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Het Participatiefonds is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) in de zin van de Kaderwet ZBO. Het Participatiefonds is gevestigd op Blaak 22, Rotterdam.

Toegepaste grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de “Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015” d.d. 8 april 2015 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de “Beheersovereenkomst Stichting Participatiefonds voor het onderwijs” d.d. 8 april 2015 en Titel 9 Boek 2 BW. Om te kunnen voldoen aan de eisen als gesteld in Titel 9 Boek 2 BW, is op een klein aantal punten afgeweken van de Beheersovereenkomst. Deze afwijkingen hebben betrekking op de indeling van de jaarrekening en de toelichting daarop.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening bevat financiële informatie van de individuele rechtspersoon en heeft betrekking op het boekjaar 2015.

Vergelijkende cijfers

Ter bevordering van het inzicht zijn enkele vergelijkende cijfers aangepast zonder dat deze een effect hebben op het resultaat en het vermogen.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Tenzij anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening is opgesteld in Euro, de functionele valuta van de organisatie en afgerond op duizendtallen tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten bevatten vlottende activa (debiteuren, vorderingen op ministeries en overlopende activa), liquide middelen en kortlopende schulden (crediteuren, schulden aan gelieerde organisaties en overlopende passiva). Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde.

De inzet van financiële instrumenten gebeurt in geen geval voor speculatieve doeleinden. Het Participatiefonds kent geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en /of financiële instrumenten voor handelsdoeleinden.

Kortlopende vorderingen

Debiteuren, vorderingen op ministeries en overlopende activa worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Crediteuren, schulden aan gelieerde organisaties en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De inzet van financiële instrumenten gebeurt in geen geval voor speculatieve doeleinden.

Kortlopende vorderingen

De waardering van kortlopende vorderingen is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Bijzondere waardeverminderingen

Indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na eerste opname zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt is het actief onderhevig aan een bijzondere waardevermindering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van het fonds.

Eigen Vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

De waardering van kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Premieopbrengsten en werkloosheidskosten

De premieopbrengsten worden berekend op een door het Participatiefonds vastgesteld premiepercentage. De schoolbesturen dragen het vastgestelde premiepercentage af over het bijdrage-inkomen zoals dit voor het aangesloten schoolbestuur van toepassing is.

De werkloosheidskosten hebben betrekking op de door de uitkeringsinstanties in rekening gebrachte werkloosheidskosten met betrekking tot het boekjaar.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de organisatie zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden.

Subsidies ter compensatie van door de organisatie gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en rentelasten worden verantwoord over de periode waarin zij zijn ontstaan.

Resultaat

Het resultaat bestaat uit de baten en lasten die samenhangen met de bedrijfsuitoefening.

Reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening van de stichting vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële activa en passiva. De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige financiële instrumenten vermeerderd met een risicopremie. De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder liquide middelen, vlottende activa en lang- en kort lopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Gelieerde organisaties

Het Participatiefonds beschouwt het Vervangingsfonds voor het Onderwijs als gelieerde organisatie. De samenstelling van het Bestuur van beide Stichtingen is gelijk. De operationele aansturing van beide stichtingen geschiedt vanuit een gezamenlijk Bestuursbureau.

Toelichting op de balans 2015

Debiteuren [1] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Debiteuren	13.060	9.993
Totaal debiteuren	13.060	9.993

Onder de debiteuren zijn de reeds ingediende premievorderingen op scholen verantwoord voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De vorderingen zijn direct opeisbaar.

Vorderingen op ministeries [2] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Verrekening negatieve toetsingen	10.219	0
Totaal vorderingen op ministeries	10.219	0

De verrekening negatieve toetsingen betreft de reeds ingediende declaraties bij DUO inzake de verrekening van werkloosheidskosten. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de rekening van Baten & Lasten. De vordering is opeisbaar binnen één jaar.

Overlopende activa [3] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Te vorderen premie over vakantiegeld	0	10.272
Te vorderen premies	3.612	5.071
Te verrekenen uitkeringen negatieve toetsingen	38.685	4.756
Te vorderen uitkeringen	458	2.422
Te vorderen Sectorplan	422	273
Overige vorderingen en overlopende activa	47	13
Te ontvangen rente	0	1
Totaal overlopende activa	43.224	22.808

De te vorderen premies hebben betrekking op nog te verrekenen premiebedragen die na einde van het jaar bekend zijn geworden.

De te vorderen uitkeringen hebben betrekking op door uitkeringsinstanties onverschuldigd gedane uitkeringen aan cliënten. Deze worden in 2016 verrekend met de uitkeringsinstanties.

Onder het Sectorplan zijn de nog te ontvangen toezeggingen opgenomen, die betrekking hebben op nog te ontvangen bijdragen van de samenwerkende partijen in de uitvoering van het Sectorplan.

In de overlopende activa is geen bedrag begrepen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Liquide middelen [4] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Rekening courant Ministerie van Financiën	100.152	40.969

De rekening courant Ministerie van Financiën is het saldo aan liquide middelen. Het saldo is rentedragend. Het Participatiefonds heeft tevens een kredietfaciliteit van € 7 mln. bij het Ministerie van Financiën. De liquide middelen zijn ter vrije beschikking.

Eigen Vermogen [5] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Saldo begin boekjaar	10.539	-12.184
Resultaat boekjaar	60.732	22.723
Saldo einde boekjaar	71.271	10.539

Het eigen vermogen wordt jaarlijks gemuteerd met het saldo van opbrengsten en kosten. Het eigen vermogen is bedoeld om de continuïteit en solvabiliteit van het Participatiefonds veilig te stellen.

Het Participatiefonds dient over een solvabiliteitsbuffer te beschikken met een bandbreedte van minimaal EUR 6,0 miljoen tot maximaal 10,0% van de gemiddelde werkloosheidskosten over de afgelopen drie boekjaren. Het eigen vermogen zou zich derhalve tussen € 6 mln. en € 15,3 mln. moeten bevinden. Het bestuur van het Participatiefonds heeft besloten maatregelen te nemen om weer binnen de gestelde bandbreedte te komen.

Verloopoverzicht eigen vermogen (alle bedragen x € 1.000)

Indicator	Saldo 01-01-2015	Resultaat 2015	Saldo 31-12-2015
Algemene reserve	10.539	60.732	71.271
Bestemmingsreserve PF activiteiten	0	0	0
Bestemmingsreserve PF uitvoering	0	0	0
Totaal eigen vermogen	10.539	60.732	71.271

Overeenkomstig de afspraken met het Ministerie van OCW wordt het eigen vermogen verdeeld naar de categorieën Algemene Reserve, Bestemmingsreserve PF Activiteiten en de Bestemmingsreserve PF Uitvoering. Er zijn geen afspraken gemaakt omtrent de besteding van de verschillende reserves.

Kortlopende schulden

Crediteuren [6] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Crediteuren inzake uitkeringen	28.022	9.698
Crediteuren inzake apparaatskosten	1.856	96
Totaal crediteuren	29.878	9.794

Onder de crediteuren zijn de verplichtingen opgenomen inzake te betalen uitkeringen voor zover deze voor 31 december 2015 zijn gedeclareerd bij het Participatiefonds.

De crediteuren inzake apparaatskosten hebben betrekking op reguliere kosten, waarvan de facturen zijn ontvangen voor 31 december 2015.

Alle crediteuren hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Schulden aan gelieerde organisaties [7] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Te betalen aan Stichting Vervangingsfonds	2.668	879
Totaal schulden aan gelieerde organisaties	2.668	879

Het Participatiefonds is gelieerd aan het Vervangingsfonds. De beide stichtingen hebben een gemeenschappelijk Bestuursbureau en doen gedeelten van de uitvoering van hun activiteiten gezamenlijk. De schuld aan het Vervangingsfonds is het effect van de jaarlijkse kostenverdeling en is direct opeisbaar.

Overige schulden [8] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Te betalen uitkeringen	11.548	8.901
Te betalen pensioenpremies BBWO	263	941
Te betalen pensioenpremies WW	20.660	15.779
Te betalen vakantiegelden	7.902	6.255
Te betalen Sluitende Aanpak	21.783	18.703
Schulden inzake werkloosheidsuitkeringen	62.156	50.579
Nog niet bestede middelen Sectorplan	0	733
Mobiliteitsdesk Passend Onderwijs	0	25
Overlopende passiva	682	1.221
Totaal overige schulden	62.838	52.558

De te betalen uitkeringen betreffen nog met uitkeringsinstanties te verrekenen bedragen. Onder de pensioenpremies BBWO is de verplichting tot vergoeding van de pensioenpremie BBWO opgenomen. De pensioenpremie WW betreft de nog te betalen pensioenpremie over de WW-uitkeringen 2014 en 2015. De te betalen vakantiegelden hebben betrekking op de reservering vakantietoelage voor de periode juni t/m december 2015. De vakantiegelden worden vergoed in mei 2016.

In 2007 is besloten dat de suppletie-regeling bij gedeeltelijk arbeidsongeschiktheid (35%-80%) vervalt. Tevens is besloten dat de hieruit voortvloeiende lastenverlichting voor het Primair Onderwijs wordt aangewend voor o.a. de financiering en coördinatie van één van de onderdelen van het Arbeidsmarktbeleid t.w. de Sluitende Aanpak. Gebleken is dat de uitgaven in het kader van de Sluitende Aanpak sterk achterblijven op de geïncasseerde bedragen. Het resterende saldo wordt jaarlijks toegevoegd aan de "Te betalen vrijval suppletie". Het saldo staat ter beschikking aan de sociale partners (werkgevers en vakbonden) en kan direct door hen worden aangewend.

Op het saldo rust een garantstelling voor het “Sectorplan”. Indien en voor zover aan de doelstellingen van het Ministerie van SZW in het kader van subsidieverlening aan het “Sectorplan” worden voldaan, hebben de sociale partners een garantstelling ten laste van de “Te betalen vrijval Suppletie” gedaan ter hoogte van 80% van de door het Ministerie van SZW toegekende subsidie. De omvang van deze garantstelling bedraagt € 6,9 mln.

Onder de overlopende passiva zijn diverse te betalen facturen aan leveranciers en inzake transfercentra (Sectorplan) opgenomen.

Financiële instrumenten

Algemeen

Het fonds maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het fonds blootstelt aan kredietrisico's, marktrisico's, renterisico's, kasstroomrisico's en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft het fonds een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen in de markt en daarmee de financiële prestaties van het fonds te beperken. Het fonds zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Kredietrisico

Het fonds loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder de kortlopende vorderingen en overige activa en liquide middelen. Het fonds hanteert interne procedures en gedragslijnen teneinde het kredietrisico inzake vorderingen te beperken.

Renterisico en kasstroomrisico

Het fonds loopt geen renterisico aangezien er geen rentedragende vorderingen en schulden zijn. Het fonds heeft dan ook geen afgeleide rente instrumenten afgesloten om de variabiliteit van de variabel rentende leningen te beperken.

Valutarisico

Het fonds loopt geen valutarisico aangezien alle transacties in euro's plaatsvinden.

Prijrisico

Het fonds bezit geen beleggingen in andere ondernemingen en loopt daardoor geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

Het fonds bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opeenvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het bestuur ziet hiermee toe dat voor het fonds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de huidige verplichtingen te kunnen voldoen en om binnen de huidige kredietfaciliteit van het Ministerie van Financiën van € 7 mln. te blijven. Het Ministerie van OCW heeft voor het fonds in kader van het schatkistbankieren afspraken gemaakt met het Ministerie van Financiën teneinde het liquiditeitsrisico te beperken.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen (alle bedragen x € 1.000)

Het Participatiefonds is de volgende verplichtingen aangegaan, die niet uit de balans blijken:

Resterende looptijd korter dan 1 jaar

Dienstverlening uitvoeringsorganisatie in Zoetermeer	1.771
Dienstverlening uitvoeringsorganisatie in Heerlen	1.267
Garantstelling Sectorplan	6.900
Totaal	9.938

Resterende looptijd langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar

Dienstverlening uitvoeringsorganisatie in Heerlen tot 2017-2020	4.602
Totaal	4.602

Totaal niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	14.540
--	---------------

Toelichting op de Rekening van Baten en Lasten over 2015

Premieopbrengsten [9] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Premie	216.597	199.379

De premieopbrengsten bestaan uit de aan het boekjaar toegerekende premies. De premiepercentages hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

ingangsdatum	premiepercentage
01/08/2015	3,75%
01/01/2015	5,00%
01/08/2014	4,00%
01/01/2014	4,00%

Met het premiebeleid beoogt het Participatiefonds de kosten van de uitkeringen te dekken en de reserves binnen de afgesproken bandbreedte te brengen. Het premiebeleid is gebaseerd op periodiek herijkte begrotingen van de verwachte werkloosheidskosten en de verwachte premieopbrengsten.

Negatieve toetsingen [10] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Vergoeding negatieve toetsingen	53.744	4.660

De vergoeding negatieve toetsingen betreft uitkeringen die voortvloeien uit ontslagen waarbij het schoolbestuur onvoldoende inspanning heeft geleverd om ontslag te voorkomen en uitkeringen, waarvoor het betreffende schoolbestuur zelf het risico draagt (zelfstandig wachtgeldbeleid, gemoedsbezwaarden). De kosten van deze uitkeringen worden door het Participatiefonds in rekening gebracht bij DUO, die de uitkeringen verrekent met de bekostiging van de scholen. De verantwoorde opbrengsten hebben betrekking op de jaren 2012 - 2015 en omvatten een aanzienlijke schattingspost. Deze schatting is bepaald door middel van een steekproef met een betrouwbaarheid van 95%.

Inkomsten uitvoering [11] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Vergoeding uitvoeringskosten	2.513	2.647
Vergoeding uitvoeringskosten Passend Onderwijs	13	143
Financiering Sectorplan	1.491	663
Totaal	4.017	3.453

Het Participatiefonds ontvangt een vergoeding van het Ministerie van OCW voor het uitvoeren van haar activiteiten (vergoeding apparaatskosten). De verantwoorde subsidie-opbrengsten hebben betrekking op het boekjaar.

Samen met het Arbeidsmarktplatform PO (APPO) en het Vervangingsfonds voert het Participatiefonds het Sectorplan uit. Financiering van het Sectorplan geschiedt (grotendeels) door het Ministerie van SZW.

Rentebaten [12] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Rente rekening courant	0	33
Rente vorderingen	273	0
Totaal	273	33

De rente rekening courant is de rente opbrengst van het uitstaande saldo liquide middelen over het boekjaar. De rente bedroeg in 2015 gemiddeld 0,00% (2014: 0,09%).

Werkloosheidskosten [13] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Werkloosheidskosten WW	124.987	110.312
Werkloosheidskosten BBWO	58.598	53.253
Werkloosheidskosten OIPNP	12.349	6.067
Werkloosheidskosten ASU	3.915	2.217
Werkloosheidskosten BWO	251	417
Werkloosheidskosten suppletie	3.134	2.914
Totaal	203.234	175.180

Onder de werkloosheidskosten zijn de vergoedingen aan de uitkerende instanties opgenomen. Het betreft de uitkeringen in het kader van de WW en bovenwettelijke regelingen (aanvullende en aansluitende uitkeringen). Tevens zijn hieronder de aanvullende kosten opgenomen zoals de kosten van pensioenen en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.

Het Participatiefonds is conform artikel 12 lid 2 van de Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015 niet verantwoordelijk voor fouten gemaakt door uitkerende instanties inzake de bepaling van recht, duur en hoogte van de uitkeringen.

Kosten arbeidsmarktbeleid [14] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Trajectkosten	2.471	2.555
Uitvoeringskosten	839	996
Overige kosten arbeidsmarktbeleid	416	597
Totaal	3.726	4.148

Onder de trajectkosten zijn de kosten opgenomen van de in opdracht van het Participatiefonds uitgevoerde re-integratietrajecten.

De uitvoeringskosten en overige kosten arbeidsmarktbeleid hebben betrekking op de uitvoering van het arbeidsmarktbeleid.

Apparaatskosten [15] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Kosten bestuur	40	41
Personele kosten bestuursbureau en directie	689	1.060
Materiële kosten bestuursbureau en directie	1.969	1.474
Project Toekomstscenario's	0	342
Overige projecten bestuursbureau	0	290
Controlekosten	263	291
Uitvoering premie-inning en declaraties	694	734
Uitvoering vergoedingsverzoeken	1.218	402
Kosten Sectorplan	2.065	840
Totaal	6.938	5.474

De apparaatskosten zijn de kosten verantwoord die te maken hebben met de uitvoering van de activiteiten van het Participatiefonds.

Honoraria van de accountant (alle bedragen x € 1.000)

De controlekosten van KPMG Accountants N.V. als bedoeld in deel 9 Boek 2 BW, artikel 382a lid 1 bedroegen:

Aard van de dienstverlening	2015	2014
Onderzoek van de jaarrekening	217	103
Andere controle-opdrachten	24	169
Andere niet-controlediensten	82	38
Totaal	323	310

Gelieerde organisaties

Het Participatiefonds beschouwt de Stichting Vervangingsfonds voor het Onderwijs als gelieerde organisatie. De samenstelling van het Bestuur van beide stichtingen is gelijk.

De operationele aansturing van beide stichtingen geschiedt vanuit een gezamenlijk Bestuursbureau. De medewerkers van het Bestuursbureau zijn in dienst bij het Vervangingsfonds. Voor zover zij specifieke taken verrichten voor het Participatiefonds worden deze kosten direct doorbelast; de overige kosten van het Bestuursbureau worden op basis van periodiek herijkte verdeelsleutels verdeeld tussen het Vervangingsfonds en het Participatiefonds.

De kosten van het Sectorplan omvatten zowel de kosten die het Participatiefonds zelf maakt als de kosten die voortvloeien uit de uitvoering van het Sectorplan zoals het opzetten van transfercentra.

Rentelasten en soortgelijke kosten [16] (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Bankkosten	1	1

Onder deze categorie vallen de bankkosten.

Wet normering topinkomens

Het Participatiefonds kent de volgende functionarissen die onder de werking van de Wet Normering Topinkomens vallen:

Wnt-tabel 2015

Functie	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum	Einddatum	Omvang dienstverband	Beloning
Voorzitter bestuur	J	P.H. Holthuis	01 jan	31 dec	0,2	€ 15.000,00
Lid bestuur	N	E.F. van Bokhoven ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	E.P.M. van Dorp ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	A.J.F. Duif	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 3.900,00
Lid bestuur	N	H.K. Evers	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 4.050,00
Lid bestuur	N	H.F.J. Hoedemakers ²	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 1.500,00
Lid bestuur	N	W.P.A.J.A. de Jong	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 4.200,00
Lid bestuur	N	J.C. Krijt ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	E.M. Verheggen ¹	01 jan	30 sep	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	P. van Lent ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	A. Bodegraven ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	W. Prins ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	J. Veenstra ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	J. Muijres ¹	01 jul	31 dec	n.v.t.	-

¹ Deze bestuursleden ontvangen de vergoeding niet persoonlijk, de vergoeding wordt overgemaakt aan desbetreffende werkgevers

² Deze bestuurder ontvangt alleen de vacatievergoeding. De vaste vergoeding wordt overgemaakt aan desbetreffende werkgever

Bestuursleden ontvangen per bezochte bestuursvergadering een vacatievergoeding van € 150. Voor zover van toepassing ontvangt de werkgever van de betreffende topfunctionaris een vergoeding van € 225 per maand.
De beloningen betaalbaar op termijn hebben betrekking op pensioenverplichtingen.

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Vorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
via Vf	-	-	-
via Vf	-	-	-
via Vf	-	-	-
via Vf	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

Wnt-tabel 2014

Functie	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum	Einddatum	Omvang dienstverband	Beloning
Voorzitter Bestuur	J	P.H. Holthuis	01 jan	31 dec	0,20	€ 15.000
Lid Bestuur	N	E.F. van Bokhoven ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	E.P.M. van Dorp ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	A.J.F. Duif ³	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 725
Lid Bestuur	N	H.K. Evers	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 3.525
Lid Bestuur	N	H.F.J. Hoedemakers ²	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 1.250
Lid Bestuur	N	W.P.A.J.A. de Jong	01 jan	31 dec	n.v.t.	€ 3.400
Lid Bestuur	N	J.C. Krijt ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	E.M. Verheggen ¹	01 jan	30 sep	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	P. van Lent ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	T.A.M.C. van de Pas ¹	01 jan	30 nov	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	A. Bodegraven ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	W. Prins ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid Bestuur	N	J. Veenstra ¹	01 jan	31 dec	n.v.t.	-
Lid bestuur	N	J. Muijres ¹	01 jul	31 dec	n.v.t.	-

¹ Deze bestuursleden ontvangen de vergoeding niet persoonlijk; de vergoeding wordt overgemaakt aan de desbetreffende werkgevers.

² Deze bestuurder ontvangt alleen de vacatievergoeding. De vaste vergoeding wordt overgemaakt aan desbetreffende werkgever.

³ In verband met pensionering ontvangt dit bestuurslid vanaf 1 oktober de vergoeding rechtstreeks.

De bedragen in deze tabel zijn aangepast ten opzichte van de tabel die in de jaarrekening 2014 is opgenomen.

Het Participatiefonds heeft geen eigen medewerkers. De werkzaamheden worden verricht door medewerkers die in dienst zijn van het Vervangingsfonds. De kosten daarvan worden doorbelast aan het Participatiefonds.

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Vorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

Bezoldiging van bestuurders

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:283 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste van het fonds gekomen voor bestuurders en voormalige bestuurders een bedrag van € 45.000 (2014: € 35.000).

Realisatie versus begroting *(alle bedragen x € 1.000)*

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil
Baten			
Premieopbrengsten	216.597	260.219	-43.622
Negatieve toetsingen	53.744	5.000	48.744
Inkomsten uitvoering	4.017	2.513	1.504
Rentebaten	273	125	148
Totaal baten	274.631	267.857	6.774
Lasten			
Werkloosheidskosten	203.234	241.296	-38.062
Kosten arbeidsmarktbeleid	3.726	4.858	-1.132
Apparaatskosten	6.938	8.122	-1.184
Rentelasten en soortgelijke kosten	1	0	1
Totaal lasten	213.899	254.276	-40.377
Resultaat	60.732	13.581	47.151

Jaarlijks stelt het Participatiefonds een begroting op voor het komende boekjaar uitgaande van de meerjarenbegroting.

Aan de begroting liggen rekenmodellen en gestructureerde verwachtingen omtrent de ontwikkeling van de werkloosheidskosten ten grondslag. Samen met de verwachte kosten voor arbeidsmarktbeleid en uitvoeringskosten worden de totale lasten geprognostiseerd.

Uitgaande van de totale lasten en rekening houdend met ontwikkelingen in het bijdrage-inkomen alsmede de gewenste stand van het eigen vermogen wordt vervolgens bepaald welke premiepercentages worden gehanteerd in de premieberekening.

Op basis van realisatiecijfers wordt periodiek de begroting herijkt. Naar aanleiding daarvan kunnen de premiepercentages worden bijgesteld teneinde de hoogte van de premieopbrengsten te beïnvloeden. Hierbij wordt gestreefd naar het voorkomen van grote wisselingen in het premiepercentage om de bestuurbaarheid van de scholen niet te bemoeilijken.

Het verschil tussen de realisatie is bijna geheel te verklaren door de intensivering van de negatieve toetsingen en de opname van de schatting van de nog te realiseren negatieve toetsingen. Het hiermee gemoeide bedrag is € 48,7 mln. Daarna resteert nog een bedrag van -/€ 1,9 mln. wat te verklaren is uit per saldo de werkloosheidskosten en premie ontwikkeling (-/€ 5,9 mln.) en de uitvoeringskosten € 4,0 mln.

Resultaat Sectorplan (alle bedragen x € 1.000)

	2015	2014
Financiering Sectorplan	1.491	663
Kosten Sectorplan	-1.699	-750
Vorbereidingskosten Sectorplan	-366	-90
Totaal kosten Sectorplan	-2.065	-840
Resultaat Sectorplan	-574	-177

In samenwerking met het Arbeidsmarktplatform PO en de Stichting Vervangingsfonds voert het Participatiefonds vanaf 1 april 2014 het Sectorplan PO uit. Dit om te voorkomen dat als gevolg van de krimp in het onderwijs tenminste 1.000 fte in een uitkeringssituatie terechtkomen.

De contractperiode is in 2015 verschoven met een half jaar in overleg met het Ministerie van SZW en loopt nu van oktober 2014 tot en met oktober 2016. Gedurende de projectperiode wordt een aantal maatregelen uitgevoerd.

Bovengenoemde kosten hebben betrekking op het inrichten van een projectorganisatie alsmede het inrichten van 10 transfercentra. De kosten worden gefinancierd uit bijdragen van het Ministerie van SZW, het Vervangingsfonds en het Participatiefonds en het Arbeidsplatform PO.

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Met ingang van 1 januari 2016 heeft het bestuur de premiegrondslag verlaagd. Bij een gelijkblijvende premiepercentage betekent dit dat de premieopbrengsten zullen dalen. Deze daling is becijferd op € 18 mln. Daarnaast verwacht het bestuur dat de uitkeringslasten zullen stijgen met € 14 mln. Daarmee wordt een negatief resultaat van € 28 mln. verwacht.

Bestemming van het resultaat

De statuten kennen geen bepaling inzake de bestemming van het resultaat. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2015 heeft het Algemeen Bestuur van het Participatiefonds besloten om het totale resultaat toe te voegen aan het eigen vermogen.

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het Bestuur van Stichting Participatiefonds voor het onderwijs

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening over 2015 van Stichting Participatiefonds voor het onderwijs te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de rekening van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), de “Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015” d.d. 8 april 2015 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met Titel 9 BW Boek 2 en de “Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015” d.d. 8 april 2015.

Verder is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het “Accountantsprotocol Stichting Participatiefonds voor het onderwijs” behorende tot de “Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015” d.d. 8 april 2015 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Participatiefonds voor het onderwijs per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de "Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015" d.d. 8 april 2015 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2.1 van het accountantsprotocol vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en de "Beheersovereenkomst Participatiefonds voor het onderwijs 2015" d.d. 8 april 2015 is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2.1 van het accountantsprotocol.

Den Haag, 15 maart 2016

KPMG Accountants N.V.

J.G.A. Bruinsma RA

Bestuursbureau Participatiefonds
Blaak 22
3011 TA Rotterdam
t 010 - 217 76 40
secretariaat@vfpf.org
www.participatiefonds.nl

Uitvoeringsorganisatie Participatiefonds
Postbus 870
2700 AW Zoetermeer
t 079 - 323 24 20
info.pf@duo.nl

Afdeling Casemanagement Re-integratie
Postbus 2460
3000 CL Rotterdam
t 010 - 217 76 30
casemanagement@vfpf.org
www.participatiefonds.nl

